

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24886

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye’de ceza infaz kurumlarında çıplak arama dayatması gibi insanlık onurunu yaralayan ağır hak ihlallerinin yaşandığı sıklıkla gündeme gelmektedir. Gözaltında ve ceza infaz kurumuna girişlerde çıplak arama yönteminin uygulandığı tutukluların, tutuklu yakınlarının, avukatların ifadeleri ile hazırlanmış demokratik kitle örgütlerinin ve insan hakları kuruluşlarının raporlarında da yer almaktadır. Dayatılan çıplak aramaya itiraz eden tutuklulara işkence ve kötü muameleye varan saldırıların yapıldığı ifade edilmektedir. Çıplak aramanın en son örneği Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda yaşanmıştır. Tutuklanan HDK Genç Kadın Meclis üyesi Neval Çaşurluk ile Merve Yeşilyurt’un Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na girişte çıplak aramaya maruz kaldıkları haberi 03.03.2025 tarihinde basında yer almıştır.

5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun tutukluların cezaevine girişlerinde ya da belirli durumlarda üst aramasının insan onuruna uygun şekilde yapılması gerektiği belirtmektedir. Anayasası’nın 17. maddesi kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağını, insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağını hükme bağlamıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 3. maddesi, “Hiç kimse işkenceye, gayriinsani yahut haysiyet kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulamaz.” diyerek işkence ve kötü muameleyi kesin olarak yasaklamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), çıplak aramanın keyfi ve insan onurunu zedeleyici şekilde uygulanması durumunda ihlal teşkil edebileceğini kararlarında belirtmiştir. Resmi açıklamalar çıplak aramanın yapılmadığını ve istisnai bir uygulama olduğunu savunsa da kamuoyunda, çıplak aramanın sistematik olarak yapıldığı, siyasi tutuklular için bir baskı ve cezalandırma aracı olarak kullanıldığı, çıplak aramaya maruz kalan kişilerin hukuki olarak hak arayamadıkları iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

1- Neval Çaşurluk ile Merve Yeşilyurt’un Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na girişte çıplak aramaya maruz kaldıkları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

- 2- Neval Çaşurluk ile Merve Yeşilyurt'a çıplak arama yapılmasının gerekçesi nedir?
- 3- Neval Çaşurluk ile Merve Yeşilyurt'un Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda çıplak arama yapılması ile yaşadıkları hak ihlali soruşturulacak mıdır?
- 4- Türkiye'deki ceza infaz kurumlarında çıplak aramanın sistematik olarak yapıldığı, siyasi tutuklular için bir baskı ve cezalandırma aracı olarak kullanıldığı, çıplak aramaya maruz kalan kişilerin hukuki olarak hak arayamadıkları iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 5- Ceza infaz kurumlarında yapılan aramalar, anayasa, uluslararası sözleşmeler ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun çerçevesinde yapılmaktadır mıdır?
- 6- Ceza infaz kurumlarında çıplak arama talimatı hangi gerekçelerle, kimler tarafından karar verilmektedir? Bakanlığınız talimatı ile gerçekleştirildiği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 7- Son beş yılda çıplak aramaya maruz kaldığı için kaç tutuklu Bakanlığınıza başvuru yapmıştır? Başvurular sonucunda başlatılan herhangi bir soruşturma ve ceza alan ceza infaz kurumu personeli var mıdır?
- 8- Türkiye'de çıplak arama uygulamasının keyfi ve kötüye kullanımının önlenmesi için ne gibi çalışmalarınız vardır?
- 9- Anayasaya ve yasalara aykırılık teşkil eden, kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkını ihlal eden, kötü muamele ve işkence olarak kabul edilen çıplak arama uygulamasını engellemek için düzenleme yapacak mısınız?